

Ärendenummer
TRV 2026/78208
Motpartens ärendenummer
KN2026/01494

Dokumentdatum
2026-10-21

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
sandra.lennander@regeringskansliet.se
Diariet
Gd-sekreterare
Webb- och projektstöd
Verksgemensam styrning

Svar på remiss gällande promemorian Energiplanering i kommuner och regioner och en mer energieffektiv offentlig sektor (KN2026/01494)

Trafikverket ser positivt på ambitionen att främja en mer energieffektiv offentlig sektor. Författningsförslagen kan bidra till ett mer systematiskt arbete med energieffektivitet vilket kan leda till minskad energianvändning och i förlängningen lägre energikostnader.

Samtidigt innebär förslagen nya förutsättningar för Trafikverkets verksamhet som bedöms ge merarbete och ökad administration, till exempel vid anskaffning och förvaltning av hyrda och ägda byggnader och lokaler.

Trafikverket gör dock bedömningen att väsentliga delar av verksamheten omfattas av undantag. Stor del av infrastrukturplaneringen kan undantas eftersom motsvarande analyser av energieffektivitet i normalfallet redan ingår. Även väsentliga delar av upphandling kopplat till väg- och järnvägsinfrastrukturen bedöms omfattas av undantag då det kan undergräva allmän säkerhet.

Vi bedömer att undantagen tillsammans med författningsförslagens möjligheter till avvägningar, samlat innebär att författningsförslagen är proportionerliga och ändamålsenliga.

Trafikverket vill också framhålla behovet av ytterligare tydlighet och vägledning i kommande tillämpning.

Ärendenummer
TRV 2026/78208
Motpartens ärendenummer
KN2026/01494

Dokumentdatum
2026-10-21

Principen om energieffektivitet först avseende transportinfrastrukturinvesteringar och nationell plan för transportinfrastruktur

Trafikverket konstaterar att större investeringar och författningsreglerade planer ska (enligt *Förslag till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter* 12 § p. 1) beakta principen om energieffektivitet först genom en analys av energieffektivitet för olika alternativ. Trafikverket konstaterar samtidigt att förslagen innebär att en analys inte behöver göras av nationell plan för transportinfrastruktur, då denna plan omfattas av krav på miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken, vilket är förutsättning för undantag för krav på sådan analys. Med anledning av att nationell plan för transportinfrastruktur omnämns i författningskommentarerna vill vi förtydliga att denna plan beslutas av regeringen.

Större investeringar, det vill säga transportinfrastrukturprojekt över 175 000 000 euro, omfattas i normalfallet av väg- respektive järnvägsplan och därmed även av specifik miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken. Därmed gäller undantag från kravet på analys. I de få fall det kan förekomma investeringar över 175 000 000 euro för vilka det inte tas fram en väg- eller järnvägsplan, bedömer Trafikverket att en analys av energieffektivitet kan genomföras med en relativt liten insats.

Trafikverket gör tolkningen utifrån 12 § p. 1 *Förslag till förordning om energiplanering i kommuner, regioner och statliga förvaltningsmyndigheter* tillsammans med energieffektivitetsdirektivet att krav på en analys av energieffektivitet avser just investeringar, och inte andra typer av åtgärder i transportinfrastrukturen som till exempel reinvesteringar.

Krav på energieffektivitetsprestanda och principen om energieffektivitet först i väg- och järnvägssystemet

Statlig transportinfrastruktur och Trafikverkets verksamhet utgör en samhällskritisk funktion. Trafikverket som beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet för transportsektorn bedömer att järnvägen och delar av vägnätet är samhällskritisk infrastruktur med betydelse för säker transportförsörjning. Därför bedömer Trafikverket att väg- och järnvägssystemet omfattas av undantag (kapitel 6.5 i promemorian) från krav att ställa energiprestandakrav och principen om energieffektivitet först vid upphandling, då det kan *undergräva allmän säkerhet* (i enlighet med Energieffektivitetsdirektivet (EU) 2023/1791 artikel 7.1).

Ärendenummer
TRV 2026/78208
Motpartens ärendenummer
KN2026/01494

Dokumentdatum
2026-10-21

Trafikverket menar att för att säkerställa infrastrukturens funktion och därmed transportförsörjning måste säkerhet och tillgänglighet tillgodoses innan energieffektivitet kan beaktas. Vi vill här även påpeka att energieffektivitet är en aspekt bland flera som beaktas inom de ramar som ryms inom vår förvaltningsuppgift och regelverk som hanterar samhällskritisk infrastruktur. Produkter som upphandlas behöver i första hand uppfylla kriterier för säkerhet och tillgänglighet, först därefter kan bland annat energieffektivitet beaktas till exempel genom prestandakrav.

Krav på energieffektivitetsprestanda i byggnader

Förslagen bedöms kunna bidra till mer systematik och långsiktighet samt till minskad energianvändning och, i förlängningen, lägre energikostnader. Trafikverket vill samtidigt framhålla vikten av ytterligare tydlighet och vägledning i kommande tillämpning. Nedan redovisas förtydliganden som Trafikverket ser behov av.

- Särskilt angeläget är att ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och fastighetsägare är tydlig, eftersom Trafikverket som hyresgäst normalt saknar rådighet över byggnadens tekniska energiprestanda.
- Trafikverket är positiva till att energieffektivitet ska kunna vägas samman med andra relevanta verksamhetskrav vid lokalanskaffning. Vi efterfrågar dock förtydligande kring hur kravet på energieffektivitetsprestanda och undantaget för teknisk genomförbarhet ska tillämpas när en myndighet hyr en byggnad eller lokal och saknar rådighet över byggnadens tekniska egenskaper.
- Hyresavtal är ofta långsiktiga och kan innehålla optioner, förlängningar och omförhandlingar. Det bör tydliggöras hur förlängningsoptioner, omförhandlingar, tilläggsavtal och andra ändringar av befintliga hyresavtal ska behandlas i förhållande till kravet på energieffektivitetsprestanda.
- Det bör också tydliggöras vilket tröskelvärde som ska tillämpas för olika typer av hyresavtal och hur avtal som innehåller inslag av byggentreprenad, ombyggnad eller tjänster ska klassificeras.
- Trafikverket vill även framhålla behovet av tydlig vägledning av hur den framtida uppgiftsskyldigheten samt hur verifiering av energiprestanda ska ske med hjälp av energideklarationen. Det bör därför klargöras vilka krav som ställs på energideklarationens aktualitet och på tillgången till kompletterande energidata.

Ärendenummer
TRV 2026/78208
Motpartens ärendenummer
KN2026/01494

Dokumentdatum
2026-10-21

Krav på energieffektivitetsprestanda för övriga varor och tjänster

Vad gäller övriga produkter och tjänster i Trafikverkets verksamhet som omfattas av förslagen, såsom IT, kontorsutrustning och däck, gör Trafikverket bedömningen att författningsförslagen innebär förändringar i verksamheten som kan ge merarbete och också leda till ökade kostnader i förhållandevis liten utsträckning. Det kan till exempel handla om att utveckla rutiner, mallar och kompetens inom upphandling, samt genomföra uppföljning och rapportering.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Roberto Maiorana. Föredragande har varit senior utredningsledare Linus Karlsson enhet Miljö och klimat, verksamhetsområde Planering. Sakgranskning har skett med verksamhetsområde IKT Fastighet och verksamhetsområde Underhåll. Samråd har skett med Sandra Nordahl, chef för avdelning Samhällsplanering och genomförande samt Malin Kotake, chef för enhet Miljö och klimat. I den slutgiltiga beredningen har Catherine Kotake, biträdande chef för verksamhetsområde Planering och Josefin Brannestam, Verksgemensam styrning deltagit.

Roberto Maiorana
Generaldirektör

Ärendenummer
TRV 2026/78208
Motpartens ärendenummer
KN2026/01494

Dokumentdatum
2026-10-21

Linus Karlsson

Senior utredningsledare

linus.karlsson@trafikverket.se

Direkt: 010 123 5917

Mobil: 070 724 6475

Trafikverket

Adress:

Besöksadress:

Telefon: 0771-921 921

trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2026/78208, Motpartens ärendenummer KN2026/01494, Dokumentdatum 2026-10-21, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.